

Vlaamse Opera zet Wagner in het heden

Vlaamse Opera met 'Das Rheingold' van Wagner. Muzikale leiding: Ivan Törzs. Regie: Ivo van Hove. Decor: Jan Versweyveld. Kostuums: Lies Van Assche. Solisten, Symfonisch Orkest van de Vlaamse Opera. Bezocht: 13 juni, Gent (Vlaamse Opera). Herhalingen: 16, 18, 21, 24, 27, 30 juni, 4, 7, 9 juli aldaar.

Het toneel is herschapen in een computercentrum. Beeldschermen in alle mogelijke formaten, her en der verspreide laptops, maar ook manshoge machines, zo ver het oog reikt. Hier lijkt de hele wereld te worden geobserveerd en gecontroleerd. Regisseur Ivo van Hove heeft zich voorgenomen van Wagners vierdelige cyclus 'Der Ring des Nibelungen' een 'Ring van de 21ste eeuw' te maken. 'Global village' in plaats van duistere mythe.

De Vlaamse Opera presenteert deze maand deel één: 'Das Rheingold'. Volgend jaar volgen 'Die Walküre' en 'Siegfried', in juni 2008 wordt het project afgesloten met 'Götterdämmerung'.

Tegen die tijd is ook de Nationale Reisopera in Enschede druk doende met een nieuwe 'Ring', te dirigeren door Jaap van Zweden.

De Nederlandse Opera heeft de 'Ring' van het duo Pierre Audi/Hartmut Haenchen net opgeborgen. Waarin operagezelschappen ook verschillen, Wagners geweldige tetralogie willen ze allemaal. De Vlaamse Opera heeft aan de lange lijst een opmerkelijke productie toegevoegd, die muzikaal weliswaar wisselvallig is, maar waarvan de encenering een prikkelende actualiteit bezit.

Welke uiteenlopende interpretaties van de 'Ring' hebben we al niet te verwerken gekregen: futuristische, ecologische, maatschappijkritische, mythische et cetera. De ene regisseur vertelt het verhaal en laat het mysterie in tact, zoals Pierre Audi in Amsterdam, die het tijdloze en mythische beklemtoonde en bij wie de personages, goden, halfgoden en mensen, desondanks sterk invoelbaar waren.

Bij een andere regisseur, Jürgen Flimm in Bayreuth, zagen we oppergod Wotan als een doehet-zelver in zijn nieuwe burcht Walhall, terwijl zijn vrouw Fricca met verhuisdozen in de weer

was.

De interpretatie van Ivo van Hove is koel, afstandelijk en scherp doordacht en dwingt althans als concept - de uitwerking is soms wat rommelig - bewondering af. Een thema dat hij sterk beklemtoont is machtsmisbruik door manipulatie.

Hij heeft de handeling naar deze tijd verplaatst, maar is niet voor de verleiding bezweken het actuele op een triviale manier te benadrukken.

AAD VAN DER VEN